

حکم اعدام ریحانه جباری آخرین مورد نیست

گفتگو رادیو زمانه با مهرداد درویش پور، جامعه شناس، مینا [✖] احدی، کنشگر حقوق بشر و عبدالصمد خرمشاهی، وکیل دادگستری

پانته آ بهرامی

ریحانه جباری، اولین یا آخرین زنی نیست که برای دفاع از خود و جلوگیری از تجاوز در معرض قتل ناخواسته قرار گرفته است. ماده ۱۵ قانون مسئولیت مدنی در باره چنین مواردی می‌گوید: «کسی که در مقام دفاع مشروع موجب خسارات بدنی یا مالی متعدد شخص شود، مسئول خسارت نیست، مشروط براین‌که خسارت وارده بر حسب متعارف متناسب با دفاع باشد.»

[✖] با این‌که شواهد موجود نشان می‌دهند که قتل مرتضی سربندی، پزشک ۴۷ ساله و کارمند سابق وزارت اطلاعات، توسط ریحانه جباری ناخواسته اتفاق افتاده، ولی این دلایل نتوانسته‌اند قاضی دادگاه را مجاب کنند و او متهم به قتل عمد شده است.

در مورد پرونده ریحانه جباری علل مختلفی وجود دارد که نشان می‌دهند وی تنها درصدد دفاع از خود در معرض قتل ناخواسته قرار گرفته است. اما این‌که تا چه حد افکار عمومی بتواند دستگاه قضایی ایران را مجبور به عقب نشینی کند، بستگی به استفاده کنشگران اجتماعی از ظرفیت رسانه‌ها در داخل و خارج از ایران در مقابل حکومت دارد و باید دید چرخه توازن قوا به نفع کدام‌یک می‌چرخد؟ افکار عمومی یا دستگاه قضایی ایران؟

این برنامه تلاش دارد به پرسش‌های زیر پاسخ دهد: وجود قوانین اعدام، خشونت را نهادینه کرده، اما این خشونت‌ها در جامعه ایران چه جایگاهی دارند؟ آیا نهادهایی برای پشتیبانی از زنان در مواقع خطر و قتل‌های هنگام دفاع از خود در صورت تهدید تجاوز وجود دارند؟ سازوکارهای قانونی در این زمینه کدام‌اند؟ نقش قانون در این میان چه می‌تواند باشد؟

این پرسش‌ها را طی گفت‌وگویی با مهرداد درویش پور، جامعه شناس، مینا احدی، کنشگر حقوق بشر و عبدالصمد خرمشاهی، وکیل دادگستری در میان گذاشته‌ایم.

فایل صوتی را بشنوید

http://www.radiozamaneh.com/u/wp-content/uploads/2014/04/20140412_PanteA_RihaneJabari_Final.mp3